

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: J. H., narozený X,
bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Štěpánem Jaklem,
sídlem Mírové náměstí 157/30, 412 01 Litoměřice,

proti
žalovanému: Odvolací finanční ředitelství,
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2019, č. j. 46579/19/5200-10422-711473,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2019, č. j. 46579/19/5200-10422-711473, kterým bylo jeho odvolání zamítnuto a byl potvrzen dodatečný platební výměr Finančního úřadu pro Ústecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 18. 4. 2019, č. j. 712199/19/2501-50522-

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

508158, na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2016 ve výši 1 900 035 Kč a penále ve výši 380 007 Kč, neboť bezúplatný příjem žalobce z nabytí nemovitostí na základě darovací smlouvy ze dne 16. 8. 2016 uzavřené mezi žalobcem jako obdarovaným a jeho bývalou manželkou Mgr. L. P. jako dárce, podléhá dani z příjmů a není osvobozen podle § 10 odst. 3 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“). Žalobce se současně domáhal přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce s bývalou manželkou Mgr. L. P. vedl společnou domácnost až do 19. 9. 2015. Toho roku ještě žalobce se svou bývalou manželkou absolvoval společnou dovolenou, což doložil správci daně příslušnými doklady. Manželství žalobce a Mgr. L. P. bylo rozvedeno a mezi manželi byla dne 16. 8. 2016 uzavřena v rámci komplexního majetkového vypořádání darovací smlouva, jejím předmětem bylo darování v žalobě uvedených pozemků včetně staveb na nich umístěných, zapsaných na listu vlastnictví č. X pro katastrální území a obec X, vedeném Katastrálním úřadem pro Ústecký kraj, Katastrální pracoviště X (dále jen „předmětné nemovitosti“). Předmětné nemovitosti nabyly Mgr. P. darem od žalobce v roce 2009. Vzhledem k tomu, že žalobce za trvání manželství předmětné nemovitosti daroval své manželce, nebyla jiná možnost jak vypořádat vzájemné majetkové vztahy mezi manžely než uzavření darovací smlouvy, kterou byly předmětné nemovitosti vráceny zpět do vlastnictví žalobce.
3. Žalobce s Mgr. P. vedli v předmětných nemovitostech společnou domácnost, kde vychovávali společně děti a žalobce v nich stále pobývá. Žalobce s Mgr. P. uzavřel také smlouvu o smlouvě budoucí darovací, která upravovala budoucí darování předmětných nemovitostí a byla uzavřena dne 15. a 18. 4. 2016. Doba, která uplynula mezi ukončením společného soužití manželů a převodem předmětných nemovitostí, činí 11 měsíců.
4. Dle žalobce byly splněny zákonné podmínky pro osvobození bezúplatného příjmu podle § 10 odst. 3 písm. c) ZDP, jelikož žalobce vedl s bývalou manželkou domácnost až do 19. 9. 2015, společně užívali předmětné nemovitosti, v roce 2015 spolu trávili společnou dovolenou, jednalo se tedy o skutečné soužití po dobu několika let bezprostředně předcházejících získání bezúplatného příjmu. V případě, kdy by došlo k prodeji předmětných nemovitostí, nevznikla by žalobci ani jeho bývalé manželce povinnost hradit daň z příjmů, neboť tito měli v předmětných nemovitostech hlášeno trvalé bydliště a nadto tyto po dobu delší jako pět let vlastnili. Žalobce má za to, že za těchto okolností je zdanění předmětného bezúplatného příjmu zcela nelogické a nesouladné s účelem zákona.
5. Dále musí být přihlédnuto k tomu, že žalobce byl v minulosti vlastníkem předmětných nemovitostí a že mu byly tyto darovány bývalou manželkou. V takovém případě je nutné vycházet při stanovení základu daně z rozdílu hodnot předmětných nemovitostí zjištěných znaleckým zkoumáním ke dni v pořadí prvního darování a v době následného zpětného převodu. Správce daně však toto srovnání zcela nepochopitelně neučinil. Stanovení základu daně jako plné hodnoty předmětných nemovitostí zjištěné znaleckým posudkem považuje žalobce za vadné a rozporné se zákonem.
6. Daňové orgány nepostupovaly v souladu se zásadami dobré správy, zejména zásadou vyjádřenou v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, neboť se žalobní námitky obsahově z větší části kryjí s odvolacími námitkami. Dle jeho názoru se v žádném případě nejedná o

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

bezúplatný příjem dle § 10 odst. 3 písm. c) bodu 1 ZDP, neboť žalobce nezískal příjem od své manželky, neboť manželství bylo rozvedeno dne 27. 6. 2016, a jednalo se tedy o bývalou manželku. Nejedná se ani o bezúplatný příjem osvobozený od daně dle § 10 odst. 3 písm. c) bodu 2 ZDP, neboť žalobce nežil bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu s osobou (bývalou manželkou), která bezúplatný příjem poskytla, ve společně hospodařící domácnosti.

8. Žalovaný měl za prokázané, že žalobce s bývalou manželkou nejpozději od 19. 9. 2015 nežil ve společně hospodařící domácnosti. V posuzovaném případě od 19. 9. 2015 do 16. 8. 2016 činila časová prodleva skoro jeden rok, což žalobce ani nepopírá. Tuto dobu nelze posoudit jako „bezprostředně“ ve smyslu § 10 odst. 3 písm. c) bodu 2 ZDP.
9. Dále předmětné věci nebyly součástí společného jmění manželů a není tak možné ani dovozovat splnění podmínky pro postup podle § 10 odst. 3 písm. c) bodu 2 ZDP ve spojení s § 3 odst. 4 písm. c) ZDP (osvobození z titulu vypořádání společného jmění manželů), neboť do společného jmění manželů nespadá majetek získaný darem.
10. Při stanovení základu daně z příjmů postupoval správce daně konkrétně podle § 3 odst. 3 písm. a) ZDP, dle kterého se nepeněžní příjem pro účely daně z příjmů fyzických osob oceňuje podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku. Za tím účelem byl vypracován znalecký posudek, ze kterého bylo vycházeno.

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správního, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.
12. Ani soud nepovažoval za nutné nařídít ve věci jednání, neboť žalobcem v žalobě označené důkazy jsou součástí správního spisu a skutkový stav věci je mezi stranami nesporný a odpovídá obsahu předloženého správního spisu.
13. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Soud po zvážení skutkových a právních okolností případu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle § 10 odst. 3 písm. c) ZDP, ve znění účinném od 1. 1. 2015, jsou od daně, kromě příjmů uvedených v § 4, osvobozeny bezúplatné příjmy

1. od příbuzného v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neter, manžela, manžela dítěte, dítěte manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2. od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou.
16. Rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 6. 2016, č. j. 12 C 565/2015-30, který nabyl právní moci dne 27. 6. 2016, bylo manželství Mgr. L. H. (P.) a žalobce rozvedeno. K převodu vlastnictví předmětných nemovitostí z Mgr. P. na žalobce došlo darovací smlouvou ze dne 17. 8. 2016, kdy tato byla podepsána žalobcem (o den dříve byla podepsána Mgr. P.). Z těchto dvou skutečností je patrné, že žalobce nemohl naplnit hypotézu § 10 odst. 3 písm. c) bod 1 ZDP, neboť k darování, které bylo bezúplatným příjmem, došlo až po rozvodu manželství a Mgr. P. tedy nebyla v době převodu manželkou žalobce.
17. Zákonodárce novelou č. 267/2014 Sb., účinnou od 1. 1. 2015, včlenil do § 10 odst. 3 písm. c) bodu 2 ZDP slovo „bezprostředně“. Poplatník, který získal bezúplatný příjem tak musí nejen žít s osobou, která příjem poskytla ve společně hospodařící domácnosti, ale musí s ní takto žít po dobu alespoň jednoho roku bezprostředně předcházejícímu získání bezúplatného příjmu. Podle důvodové zprávy k uvedené novele (k bodu 54 důvodové zprávy) měla tato novela pouze stávající úpravu upřesnit.
18. V českém jazyce je slovo bezprostředně používáno ke zvýraznění souslednosti dějů, mezi kterými není časová prodleva. To s sebou v daném případě nese požadavek, aby darování navazovalo na nejméně jednorozhodnutí soužití ve společně hospodařící domácnosti obdarovaného a dárce. Soud má za to, že při výkladu § 10 odst. 3 písm. c) bod 2 ZDP postačuje uvedený jazykový výklad, jehož význam nenese žádné absurdní a nelogické výsledky a je podporován i záměrem zákonodárce zpřesnit stávající úpravu. Ke shodnému závěru dochází i odborná literatura, která k tomu uvádí, že soužití musí naplňovat dané znaky společné domácnosti bez přerušení včetně okamžiku přijetí daru [viz Hlaváč, J., Bláha, R., Morávek, Z. a kol.: Zákon o daních z příjmů. Komentář., Praha, Wolters Kluwer, 2017, komentář k § 10 odst. 3 písm. c) bod 2].
19. Jak vyplývá i ze samotné žaloby, žalobce nežil s Mgr. P. ve společné domácnosti nejpозději od 19. 9. 2015. Vzhledem k tomu, že darování následovalo až v srpnu roku 2016, nelze tuto prodlevu v rozsahu 11 měsíců považovat za splnění požadavku bezprostřednosti mezi vedením společně hospodařící domácnosti a darováním, jak normuje § 10 odst. 3 písm. c) bod 2 ZDP. Uvedená podmínka bezprostřednosti soužití platila více jak rok a půl před vlastním převodem darováním a žalobce měl možnost se s touto podmínkou seznámit. Ani důvod osvobození od daně z příjmů podle § 10 odst. 3 písm. c) bod 2 ZDP tedy na žalobce nedopadá.
20. Soud rozumí subjektivnímu přesvědčení žalobce, že se mu v důsledku rozvodu pouze „vracel“ jeho majetek, právní úprava je však jiná. Žalobce darováním předmětných nemovitostí Mgr. P. v roce 2009 převedl na svoji tehdejší manželku veškerá vlastnická práva a přestal být vlastníkem, a tím přestal mít i právní vztah k předmětným nemovitostem. Na darování v srpnu 2016 je tedy třeba hledět jako na nové nabytí vlastnického práva, které se v daňovém právu projevuje jako bezúplatný příjem. ZDP sice v § 3 písm. c) vylučuje z předmětu daně z příjmů vypořádání společného jmění manželů; v daném případě však o vypořádání společného jmění manželů nešlo, neboť předmětné nemovitosti do něj (jako dar) nespádaly. ZDP tedy nestanoví výjimku zohledňující žalobcovu situaci.

21. Soud se nemůže ztotožnit ani s argumentací, že by mělo být zohledněno, že žalobce dříve daroval Mgr. P. předmětné nemovitosti, a proto by při stanovení daně mělo být vycházeno pouze z rozdílu ceny mezi prvním a druhým darováním.
22. Jak uvedl již žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, podle § 3 písm. a) ZDP se nepeněžní příjem pro účely daně z příjmů fyzických osob oceňuje podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku. Za tím účelem správce daně ustanovil znalce Mgr. O. Z., aby ocenil předmětné nemovitosti k právním účinkům darování, a který ve svém posudku ze dne č. 4941-131/18 zjistil celkovou cenu předmětných nemovitostí ve výši 12 667 910 Kč. Znalec postupoval podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, který je právním předpisem dle § 3 písm. a) ZDP. Soud tedy na poměrně obecnou námitku, že by mělo být vycházeno z rozdílu hodnot předmětných nemovitostí v době prvního a druhého darování, uvádí, že pro tento postup chybí zákonná opora v ZDP či v zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.
23. K námitce nedodržení zásady § 2 odst. 4 správního řádu soud poznamenává, že podle § 262 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), se při správě daní správní řád nepoužije. Základní zásady správy daní jsou uvedeny v ustanovení § 5 až § 9 daňového řádu. Soudu na takto formulovanou žalobní námitku nezbývá než konstatovat, že takové porušení práv žalobce neshledal.
24. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti po přezkoumání předmětné věci v rozsahu žalobních námitek dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Současně v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Ústí nad Labem 1. června 2022

6

15 Af 2/2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.